

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 10.10.2005

Číslo: Ročník 15 (2005), Číslo 3

Sekce: Z knihovnických organizací

Název článku: Levandule, janovce, slunečnice, olivy, víno a ...

Autor: Darka Středová a Božena Blažková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=577>

Levandule, janovce, slunečnice, olivy, víno a ...

Darka Středová a Božena Blažková

Zápisky přímo z cesty do Provence, prosluněného kraje mezi Avignonem a Azurovým pobřežím, který tak milovali Karel Čapek, Miroslav Horníček... a knihovnice.

Místo pondělního oběda rychle vyřizuji pojištění a dokupuji zásoby. V odpoledních hodinách potkávám cestou na nádraží v cukrárně a dalších „občerstvovnách“ knihovnice. Pak společně čekání na žlutý autobus z Police. Ve večerních hodinách jsme konečně v autobuse všichni, včetně usměvavé Růženy Vorudové, čerstvé knihovnické důchodkyně z pobočky Luna v Lounech, která nás společně s organizátorkou, předsedkyní regionálního výboru SKIPu Věrou Škraňkovou z Náchoda, bude provázet literární Provenčí. Projíždíme hranice a leje, bezútešně medardovsky leje.

Po noci v autobusu se ocitáme na břehu Ženevského jezera. Během krátké procházky Ženevou si prohlédneme vodotrysk, hodiny z kytek, stará náměstíčka i univerzitní náměstí s obrovským kamenným památníkem reformace a Kalvínovo křeslo v katedrále. Na rozdíl od cestovatelek z knihy Dvě dámy v tísní od Zdeny Frýbové náš zájezdový autobus nebloudí a hned na první pokus překračujeme hranice správným směrem. První zastávkou ve Francii je půvabné městečko Annency. Úzké starobylé uličky plné kytek a kavárniček a vzpomínka na J.J.Rousseaua. Savojskými Alpami jsme se dostali do Grenoblu. Stendhalovo muzeum je bohužel zavřené, a tak alespoň vyjíždíme lanovkou nad město. Lanovky jsou vlastně zavěšené skleněné koule, které se ve větru pěkně kývají. Pak následuje první nocleh, vytažování zásob a sledování zpráv o počasí. Naštěstí zde, na rozdíl od domova, neprší.

Projíždíme ranním prosluněným provensálským venkovem do městečka Fontaine du Vacaue, kde pobýval Francesco Petrarca. Podél dravé říčky Sorge pokračujeme až k jejímu prameni ve skalách. Všude voní kořeníčko, levandule a dýchá takový klid, že se ani nechce pokračovat dál. Nás však čeká Avignon.

...středověké centrum, kde se impozantní papežský palác věru nedá přehlédnout. Provedl nás palácem, snad všemi třemi paláci – sousedí tak těsně, že je rozlišit dokáže jen znalec. V jedné z těch síní jsem náhle stála tváří v tvář krajanovi, a bylo to milé setkání. Parléřův Karel Čtvrtý, jak ho známe ze Staroměstské mostecké věže. A přece jiný, když ho nevidíš z podhledu, ale z očí do očí. Usmíval se. ...

Ilona Borská: Dobrodruzi s polopenzí

Po prohlídce zahrad, projížďce turistickým vláčkem, slavnosti veteránů a návštěvě slavného Le Pont Saint Bénédet („...tam kde se Rhône line...“) se vydáváme do Chateauneuf du Pape. Ruiny zámku, vinice založené avignonskými papeži a zejména vinné sklípky vzbuzují vzpomínku na tradiční přípitky Miroslava Horníčka nejen v Hovorech H. Nádherný den zakončujeme večerní neplánovanou procházkou k akvaduktu Pont du Gard a párkovým piknikem na parkovišti. Pak teprve rychle do Nîmes na nocleh.

Spěcháme do Tarasconu. Je tady gotický hrad. Z věže je nádherný rozhled po kraji kolem Rhône. Prohlížíme si kostel svaté Marty i městečko a čekáme na otevření Tartarina domu. Daudetova románová postava zde má své muzeum, kde je vše, jako by to bylo doopravdy. Na stěnách fotky, kůže, oštěpy, klobouky, dalekohledy, pušky, Tartarin v posteli i u klavíru, i zahrádka přesně podle knížky. A nejúžasnější je místní průvodkyně. Zřejmě nám nevěří, že knížku známe, a uvádí nás do děje s takovou vervou, že se začínáme obávat, aby nám knížku nechtěla pro jistotu celou v originále převyprávět. Ale naše průvodkyně se nedá, vysvětluje, že nás ještě čeká návštěva Daudetova mlýna, a tak pokračujeme na naší cestě francouzským venkovem. Z autobusu si prohlížíme domečky, pole, louky, kozy, oslíky, sady ořešáků, oliv a pomerančů, větrolamy, tuje, tamaryšky, pinie... je to docela chudý kraj, ale v každém městečku je na náměstí malá kašna s čůrkem tekoucí vody, pod stromy hřištěátko na petanque, na říčkách velká mlýnská kola a my nevíme, na co se dívat dřív. Navštívujeme středověké feudální sídlo Les Baux de Provence, které patří k typickým vesničkám obdivuhodně vtěsnaným na skalním ostrohu. Pokračujeme do Saint-Rémy, kde se narodil Nostradamus, prohlížíme si antické památky a míříme do místního blázince, kde se léčil Vincent van Gogh, a začínáme vzpomínat na všechny životopisné knížky, které o tomto slavném malíři byly napsány. Ve vzpomínkách na Gogha pokračujeme i během další neplánované zastávky v Arles, které nebylo možno vynechat. Procházíme turistickou cestou van Gogha – nemocnice s rajskou zahradou, žlutá kavárna, platanové aleje, cypřiše. Procházku Goghovými obrazy dokončíme večerní zastávkou u arleského mostu.

Po druhém noclehu v Nîmes se konečně dostáváme do města. Narodil se zde mj. dnes už méně známý filozof, historik a slavista Ernest Denis, který pobýval i v Praze a svou činností napomohl k vytvoření samostatného československého státu v roce 1918. Prohlížíme si římský amfiteátr uprostřed města a antický chrám Maison Carreé. Naproti chrámu se tyčí ultramoderní monument stejných rozměrů Maison Carré d'Art z roku 1993 architekta Normana Fostera. V něm je umístěno muzeum moderního umění a knihovna, do které míříme na návštěvu.

Vítá nás škatulkově elegantní Francouz bez úsměvu – pan ředitel, který nás provází celou knihovnou. Město má téměř 140 000 obyvatel a knihovnu navštíví cca 3 000 návštěvníků každý den. Kromě hlavní budovy má knihovna ještě 3 pobočky a 1 bibliobus. Celkem zde pracuje 120 zaměstnanců (většinou žen). Provozní doba je úterý – sobota od 11 do 18 hodin. Výpůjční doba je 3 týdny. Od letošního roku je poplatek 12 eur ročně (dříve bezplatně), který však dle slova ředitele platí cca 20 % uživatelů, ostatní využívají různé sociální slevy. Nejvíce navštěvovaný je tzv. kiosk – čítárna, kam mají volný vstup i neregistrovaní uživatelé. Věkový průměr čtenářů stoupá. Všechny provozy knihovny jsou flexibilní a na očích veřejnosti. Kanceláře v jednotlivých patrech má pouze ředitel, personální a ekonomické oddělení. Máme možnost si prohlédnout oddělení pro dospělé čtenáře: je to velký flexibilní prostor zabírající celé patro budovy – informace, naučná literatura, studovna, romány, bibliografie, to vše je zde k dispozici uživatelům na jednom místě. K hudebnímu oddělení patří i samostatný dobře vybavený audiosálek se 40 místy. V dětském oddělení překvapil velký prostor věnovaný malým dětem, oba sálky vyhrazené akcím byly obsazeny a probíhaly zde besedy. Ve velké hale se konají minivýstavy a akce pro veřejnost (např. prezentace regionálních autorů). Ke knihovně patří i velký výstavní sál, kde knihovna zajišťuje cca 4 výstavy ročně včetně vydání katalogu.

A již projíždíme Luberonem – krajinou známou ze Cézannových obrazů a knížek Marcela Pagnola (dlouhé noční přejezdy nám příjemně vyplnily filmy Tatínkova sláva a Maminčin zámek) a Petera Mayleho. Zastavujeme se v Moustiers, kouzelném malém městečku schovaném mezi dvěma skalami, mezi které kdysi pověsili velkou zlatou hvězdu. Sedím pod velkým stromem na lavičce, všude kolem jsou rozkvetlé buganville, žlutý janovec a kašny s pitnou vodou. Přiběhl malý pejsek, je úplně zničený, s jazykem na vestě jako já, a tak mu na rozloučenou dávám pít z dlaně. Další zastávkou je jezero Svatého kříže. Půjčujeme si šlapadla a jedeme do průrvy kaňonu. Voda je tyrkysově zelená, skály a stráně kolem jsou převysoké, stéká po nich voda, kaňon se točí a vše vypadá velmi cizokrajně a dobrodružně. Opravdové dobrodružství však čeká hlavně naše řidiče na následujících 21 kilometrech. Objíždíme kaňon shora a pohledy dolů některé z nás nezvládají. Trne nám dech, jak je to velkolepé a jaké jsme proti přírodě vlastně nuly. Potlesk si řidiči opravdu plně zasloužili. Pozdě večer přijíždíme do Nice, kde nás má čekat poslední nocleh před cestou domů. Leč v hotelu nám sdělí, že nocleh není zaplacen, neboť si hoteliér v Grenoblu stáhl „omylem“ platbu 2x a na kontě nic nezbylo... Chvilku si užíváme pocity turistů ponechaných na letištích apod., ale české knihovnice nemůže nic zdolat. Saháme do železných rezerv, které jsme si šetřily na Monako, a platíme znovu hotově. Je pozdě večer, tak už zbývá čas jen na kratinkou návštěvu moře.

Ráno pomalu projíždíme nejznámějšími letovisky Azurového pobřeží do Eze, kde navštívíme parfumerii pana Fragonarda.

...Když přijel Nietzsche v roce 1883 poprvé na Riviéru, bydlel ve vesnici Villefrance sur Mer. Odtud se vydal do Nice a toto město se mu tak zalíbilo, že zde trávil zimu šest následujících roků. Jednou se vypravil na výlet vlakem a vystoupil na stanici Eze sur Mer. Pěšky se vydal k vesnici vysoko na skále, která přímo ze stanice vidět není. Tato cesta, kombinace skály a moře, a především celkový dojem z tohoto mystického místa na něj zapůsobily tak silně, že ho inspirovaly k napsání třetího dílu jeho hlavního básnicko-filozofického díla Tak pravil Zarathustra...

Jan Šmíd: Obrázky z Provence

Další zastávkou je už Monako, kde máme osmihodinovou přestávku před nočním přejezdem domů. Těšili jsme se na odpočinek na pláži a koupání, ale je zde velký vítr a zima, takže moře nakonec „ochutnají“ jen ti nejotužilejší. Prohlížíme si kostely, uličky, parky, japonské zahrady i silnici, kde se jezdí závody formule 1, sledujeme střídání stráží před palácem, díváme se, jak před Casinem pózuje dámy ve velkých večerních toaletách... a těšíme se na svůj autobus s horkým kafem. Před námi už je jen cesta domů.

...Popis jedné cesty... Než jsme vyjeli, byly tu plány. A když teď tu cestu popisují, jsou tu mé poznámky. Ale mezi tím je skutečnost těch dnů a obojí – ani ty plány, ani ty poznámky – jí neodpovídají. Všechno bylo jinak. Kdyby se mne někdo ptal, kudy a kam v té končině, neuměl bych mu poradit. Každý si jede svým způsobem, má svoje důvody, svůj zrak, své pocity. Na začátku jsem řekl: přešel jsem bludný kořen své staré lásky. A tak tomu bylo...

Miroslav Horníček: Jak hledat slunce

Díky organizátorům, řidičům, průvodkyni i všem účastníkům za prima zájezd. Bylo to překrásné a bylo toho dost ...

© 2000-2004 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz
· knihovna@svkhk.cz · studovna@svkhk.cz · <http://www.svkhk.cz>